تدریسات رشدیه کتبخانه سی

(اوتوز التنجیسی)

سؤاللی وجوابلی

معلم قواعد فارسی

اثر

خواجه زاده

ا. جودت

معارف نظارت جلیله سنك رخصتیله طبع اولنمشدر

در سعادت

(قصبار مطبعه سی) باب عالی جاده سنده نومرو ٢٥

صاحب وناشری : کتابجی قصبار

١٣٠٩

تدریسات رشدیه کتبخانه سی

(اوتوز التنجیسی)

سؤاللی وجوابلی

معلم قواعد فارسی

اثر

خواجه‌زاده

ا. جودت

معارف نظارت جلیله سنك رخصتیله طبع اولنمشدر

در سعادت

(قصبار مطبعه سی) باب عالی جاده سنده نومرو ۲۵

صاحب وناشری: کتابجی قصبار

۱۳۰۹

نو بنو زیب بخشای صحنهٔ معارف اولان آثاره بر لاحقهٔ ناچیز اولمق اوزره قواعد فارسیه نك همان کافه سنی جامع اولان اشبو «معلم قواعد فارسی» طلبه یه سهولت بخش و بر مذاکره جی مقامنه قائم اوله جق طرزده سؤال وجواب طریقیله یازلدی. والله المرشد

خواجه زاده

ا. جودت

مصدر

س ـ مصدر نه یه دینور؟

ج ـ صوکلرنده «دن». «تن» اولان کلمه لره مصدر دینور. خواندن، نوشتن کبی. لکن گردن، گودن، خویشتن لفظلری مصدر دکلدر.

س ـ مصدر قاچ قسمدر؟

ج ـ مصدر ایکی قسمدر. برینه «مصدر دالی» دیکرینه «مصدر تائی» دینور.

س ـ مصدر دالی هانکی مصدرلردر؟

ج ـ مصدر دالی صوکلرنده «دن» لفظی اولان مصدرلردر. ایستادن، آمدن کبی.

س ـ مصدر مرکب نه‌یه‌دینور؟

ج ـ مصدر مرکب اصل مصدرك اولنه بر، در، باز، وا، فرا، فرو، فرود، فراز اداتلرندن برینك علاوه‌سیله یاپیلان مصدرلردر. برآمدن، درماندن، بازگشتن، فراز کردن، وسائره کبی.

س ـ مصدر جعلی هانکی مصدرلره دینور؟

ج ـ مصدر جعلی فارسی یاخود عربی بعض صفت ویا اسملرك صوکنه «یدن» علاوه‌سیله یاپیلان مصدرلره دینور. هراسیدن، غارتیدن، ارامیدن، طلبیدن کبی.

س ـ مصدر تخفیفی هانکی مصدرلردر؟

ج ـ مصدر تخفیفی اصل مصدرك صوکندن نونك حذفی وماقبلنك اسکانیله یاپیلان مصدرلردر. «نوشتن» دن «نوشت»، «خواندن» دن «خواند» کبی.

س ـ حاصل بالمصدر نه‌یه دینور؟

ج ـ حاصل بالمصدر امر حاضرك صوکنه ماقبلی مکسور بر «ش» علاوه‌سیله یاپیلان مصدره دینور «ورز» دن «ورزش»، «نواز» دن «نوازش» کبی.

س ـ اصل مصدرده ادات مصدردن اول هانکی حرفلرك بری بولنمق شرطدر؟

ج ـ اصل مصدرده ادات مصدردن اول «زمین خوش فارس» ترکیبنك حرفلرینك بری بولنمق شرطدر. زدن، آمدن، تابیدن، خواندن، پختن، فرمودن، نوشتن، فریفتن، ایستادن، آوردن، نشستن، کبی.

ماضئ شهودی

س ـ ماضئ شهودی هانکی فعله دینور؟

ج ـ ماضئ شهودی: مصدر تخفیفینك صوکنه ام، ای، است، ایم، اید، اند ضمائر اسنادیه‌سندن برینك علاوه‌سیله یاپیلان فعله دینور.

س ـ ماضئ شهودی قاچ صیغه‌در؟

ج ـ ماضئ شهودی آلتی صیغه‌در. صورتی تصریفی شویله‌در: نوشتم، نوشتی، نوشت، نوشتیم، نوشتید، نوشتند.

حکایهٔ شهودی

س ـ حکایهٔ شهودی هانکی فعله دینور؟

ج ـ حکایهٔ شهودی ماضئ شهودینك اولنه بر «می» علاوه‌

سیله یاپیلان فعله دینور.

س ـ حکایهٔ شهودی قاچ صیغه‌در؟

ج ـ حکایهٔ شهودی آلتی صیغه‌در. صورت تصریفی شویله‌در: می نوشتم، می نوشتی، می نوشت، می نوشتیم، می نوشتید، می نوشتند.

اسم مفعول

س ـ اسم مفعول هانکی اسمه دینور؟

ج ـ اسم مفعول: مصدر تخفیفینك صوکنه {ه} علاوه‌سیله یاپیلان اسمه دینور.

س ـ اسم مفعول قاچ صیغه‌در؟

ج ـ اسم مفعول ایکی صیغه‌در. صورت تصریفی شویله‌در: نوشته، نوشتکان.

ماضئ نقلی

س ـ ماضئ نقلی هانکی فعله دینور؟

ج ـ ماضئ نقلی اسم مفعولك صوکنه ضمائر اسنادیه‌دن برینك علاوه‌سیله یاپیلان فعله دینور.

س ـ ماضئ نقلی قاچ صیغه‌در؟

ج ـ ماضئ نقلی آلتی صیغه‌در. صورت تصریفی شویله‌در: نوشت‌ام، نوشتهٔ، نوشته‌است، نوشته‌ایم، نوشته‌اید، نوشته‌اند.

حکایهٔ نقلی

س ـ حکایهٔ نقلی هانکی فعله دینور؟

ج ـ حکایهٔ نقلی: اسم مفعولك صوکنه بودن فعلنك مصدر تخفیفیسی اولان {بود}ك وآندن صوکره ضمائر اسنادیه‌دن برینك علاوه‌سیله یاپیلان فعله دینور.

س ـ حکایهٔ نقلی قاچ صیغه‌در؟

ج ـ حکایهٔ نقلی آلتی صیغه‌در. صورت تصریفی شویله‌در: نوشته بودم، نوشته بودی، نوشته بود، نوشته بودیم، نوشته بودید، نوشته بودند.

امر حاضر

س ـ امر حاضر نصل یاپیلیر؟

ج ـ امر حاضر اولا مصدك آخرندن ادات مصدر اولان

{دن}، {تن} حذف اولنور. ادات مصدردن اول اولان
حرف {ز} {م} ایسه بونلر یالکز بر صیغه‌یه منحصر اولدیغندن
{زدن} دن {زن}، {آمدن} دن {آی} دیه امر حاضر
یاپیلیر. {ی} ایسه حذف اولنور. {ن} ایسه تغیر ایتمز.
{خ} ایسه زایه قلب اولنور. {و} ایسه الفه قلب وآندنصکره
مطردا بریا زیاده قیلنور. {ش} ایسه الفدن صکره واقع
ایسه رایه قلب اولنور. {ف} ایسه بایه قلب اولنور.
{ا} ایسه حذف اولنور. {ر} حالی اوزره باقی قالیر.
بعضا اندن اول برده الف زیاده قلنور. {س} ایسه وماقبلی
مضموم ایسه واوه قلب اولنور. واندنصکره مطردا
بریا زیاده قلنور. {خواندن} {خوان}، {انداختن}، {انداز}
{آسودن} {آسای}، {داشتن} {دار}، {یافتن} {یاب}،
{ایستادن} {ایست}، {آوردن} {آور}، {جستن}
{جوی} کبی.

س- امر حاضر قاچ صیغه‌در؟

ج- امر حاضر ایکی صیغه‌در. صورت تصریفی شویله‌در:
نویس، نویسید.

مضارع

س- مضارع هانکی فعله دینور؟

ج- مضارع امر حاضرك صوڭنه {د} علاوه‌سیله یاپیلان فعللره
دینور. {نویس} دن {نویسد}، {خوان} دن {خواند} کبی.

س- مضارع قاچ صیغه‌در؟

ج- مضارع آلتی صیغه‌در. صورت تصریفی شویله‌در:
نویسم، نویسی، نویسد، نویسیم، نویسید، نویسند.

زمان حال

س- زمان حال هانکی فعله دینور؟

ج- زمان حال مضارعك اولنه بر {می} علاوه‌سیله یاپیلان فعللره
دینور.

س- زمان حال قاچ صیغه‌در؟

ج- زمان حال آلتی صیغه‌در. صورت تصریفی شویله‌در: می-

نویسم، می نویسی، می نویسد، می نویسیم، می نویسید، می نویسند.

مستقبل صریح

س ــ مستقبل صریح نصل یاپیلیر ؟

ج ــ مستقبل صریح تصریف اولنه‌جق فعلك مصدر تخفیفیسنه خواستن فعلنك مضارعی علاوه‌سیله یاپیلیر.

س ــ مستقبل صریح قاچ صیغه‌در ؟

ج ــ مستقبل صریح آلتی صیغه‌در. صورت تصریفی شویله‌در: خواهم نوشت، خواهی نوشت، خواهد نوشت، خواهیم نوشت، خواهید نوشت، خواهند نوشت.

اسم فاعل

س ــ اسم فاعل نصل یاپیلیر ؟

ج ــ اسم فاعل امر حاضرك مفرد مخاطبی آخرینه «نده» علاوه‌سیله یاپیلیر.

س ــ اسم فاعل قاچ صیغه‌در ؟

ج ــ اسم فاعل ایکی صیغه‌در. صورت تصریفی شویله‌در: نویسنده، نویسندگان.

امر غائب

س ــ امر غائب نصل یاپیلیر. وقاچ صیغه‌در ؟

ج ــ امر غائب بعینه مضارع کبی یاپیلیر. وایکی صیغه‌در. تصریفی شویله‌در: نویسد، نویسند.

اسم زمان

س ــ اسم زمان نصل یاپیلیر ؟

ج ــ اسم زمان اسملرك آخرینه «گاه»، «آن» «ستان» علاوه‌سیله یاپیلیر. چاشتگاه، بامدادان، زمستان کبی.

اسم مکان

س ــ اسم مکان نصل یاپیلیر ؟

ج ــ اسم مکان اسمك اخرینه «گاه، کده، دان، ستان، زار، سار، لاخ» ودها بعض اداتلر علاوه‌سیله یاپیلیر. بارگاه، بتکده، آتشدان، گلستان، چمنزار، کوهسار، سنگلاخ کبی.

اسم تصغیر

س ــ اسم تصغیر نصل یاپیلیر؟

ج ــ اسم تصغیر اسمك آخرینه «چه، ژ، ك، و» اداتیله یاپیلیر.

باغچه، مرغك، خالو، نایژه کبی.

قاعدهٔ مجهول

س- هر برفعل نصل مجهول قلنور؟

ج- تصریف اولنه‌جق هر برفعلك اسم مفعولی شدن فعلیله ترکیب اولندقده مجهول قلنور. نوشته‌شدم، خوانده‌شدم کبی.

نفی ونهی

س- امر غائب ایله امر حاضرك نهی صیغه‌لری نصل یاپیلیر؟

ج- امر غائب ایله امر حاضرك نهی صیغه‌لری اوللرینه بر «م» علاوه‌سیله یاپیلیر. مکوید، مکو کبی.

س- مثبت فعللر نصل منفی یاپیلیر؟

ج- مثبت فعللردن مفرده‌نك اولنه، مرکبه‌نك جزء آخرینه «ن» علاوه‌سیله منفی یاپیلیر. ننوشت، کارنکرد کبی.

قاعدهٔ تعدی

س- لازم اولان برفعل نصل متعدی یاپیلیر؟

ج- لازم اولان برفعلك امرینك صوکنه «ندن» علاوه‌سیله

بر مرتبه «انیدن» علاوه‌سیله ایکی مرتبه متعدی یاپیلیر. «نوشتن» دن «نویساندن»، «نویسانیدن» کبی.

فعل ارادی

س- فعل ارادی هانکی فعله دینور؟

ج- فعل ارادی خواستن فعلیله یاپیلان فعل مرکبه دینور. خواهم رفتن «کیتمك استرم» کبی.

فعل اقتداری

س- فعل اقتداری هانکی فعله دینور؟

ج- فعل اقتداری توانستن فعلیله یاپیلان فعل مرکبه دینور. توانم رفت «کیده‌بیلرم» کبی.

فعلی وجوبی

س- فعل وجوبی هانکی فعله دینور؟

ج- فعل وجوبی بایستن فعلیله یاپیلان فعل مرکبه دینور. باید بخوانم اوقوملیم کبی.

فعل امکانی

س- فعل امکانی هانکی فعله دینور؟

ج ـ فعل امكانى شايستن فعليله ياپيلان فعل مركبه دينور.

فعل عام وفعل خاص

س ـ هانكى فعله فعل عام، هانكيسنه خاص دينور؟

ج ـ بودن، شدن فعللرينه عام باقيسنه خاص دينور.

ضميرلر

س ـ ضمير قاچ قسمدر؟

ج ـ ضمير اوچ قسمدر.

س ـ برنجى قسم نه‌در؟

ج ـ برنجى قسم ضمير شخصئ منفصلدركه شونلردر: من، تو، او=وى، ما، شما، ايشان.

س ـ ايكنجى قسم نه‌در؟

ج ـ ايكنجى قسم ضمير شخصئ متصل ياخود ضمير نسبى دركه شونلردر: م، ت، ش، مان، تان، شان.

س ـ اوچنجى قسم نه‌در؟

ج ـ اوچنجى قسم ضمائر اسناديه‌دركه شونلردر: ام، اى، است، ايم، ايد، اند.

اسماء اشارات

س ـ اسم اشارت قاچدر؟

ج ـ اسم اشارت ايكيدر. قريبه اشارت ايچون «اين»، بعيده اشارت ايچون «آن» لفظيدر.

كيفيت اسماء

س ـ فارسيده براسمك مذكر ويامؤنث اولديغى نه ايله آكلاشيلير؟

ج ـ فارسيده براسمك مذكر ويامؤنث اولديغى قرينهٔ مقام وياخود اركك معناسنه اولان «نر» وديشى معناسنه اولان «ماده» صفتلرينك بريله متصف اولمسيله آكلاشيلر. پدر، مادر، برادر، خواهر اسب، ماديان، شيرنر، شيرماده كبى

كميت اسماء

س ـ فارسيده ادات جمع هانكيلريدر؟

ج ـ فارسيده ادات جمع «آن» و «ها» لفظلريدر.

س ـ هانكى اسملر «آن» ايله جمعلنور؟

ذى روح اولان اسملرك كافه‌سى «آن» ايله جمعلنور. مرد، مردان، اسب، اسبان، مرغ، مرغان كبى.

س ـ هانكی اسملر «ها» ايله جمعلنور ؟

ج ـ ذی روح اولميان اسملر «ها» ايله جمعلنور . سنك . سنكها كبی .

س ـ هانكی اسملر هم «ان» وهمده «ها» ايله جمعلنور؟

ج ـ حيواناتك چفت بولنان اعضاسنك اسميله تجدد وتبدل ايدن شيلرك اسملری بعضا «آن» وبعضا «ها» ايله جمعلنور . بازو . بازوان . بازوها . روز . روزان . روزها كبی .

صفت

س ـ صفت قاچ قسمدر؟

ج ـ صفت ايكی قسمدر .

س ـ او ايكی قسم هانكيلريدر ؟

ج ـ او ايكی قسم ، سماعی وقياسيدر .

س ـ سماعی صفتلر نه كبی شيلردر؟

ج ـ سماعی صفتلر بر قاعده تحتنده اولميه‌رق ايشتمكله بلله‌نن صفتلردر خوب ، بد ، سفيد ، سرخ كبی .

س ـ قياسی صفتلر هانكيلريدر؟

ج ـ قياسی صفتلر برقاعده‌يه تطبيقا ياپيلان صفتلردر . صفات مركبه وفروع افعال كبی .

س ـ صفت قاچ نوعدر؟

ج ـ صفت اوچ نوعدر .

س ـ هانكيلريدر؟

ج ـ صفات عاديه ، صفات تفضيليه ، صفات افراطيه‌در .

صفات عاديه

س ـ صفات عاديه هانكيلريدر؟

ج ـ صفات عاديه كنديلرينه ادات تفضيل وياخود ادات افراط علاوه اولنميان صفتلردر . سفيد ، سياه ، نيك كبی .

صفات تفضيليه

س ـ صفات تفضيليه هانكی صفتلردر ؟

ج ـ صفات تفضيليه آخرلرينه ادات تفضيل دينيلان « تر » علاوه‌سيله ياپيلان صفتلردر . خوبتر ، سفيدتر ، سرختر كبی .

صفات افراطيه

س ـ صفات افراطيه هانكی صفتلردر ؟

ج ـ صفات افراطيه ادات تفضيله بر « ين » اضافه وصفات

عادیه‌نك آخرلرینه علاوه ایله یاپیلان صفتلردر. خوبترین، سرخترین، سفیدترین کبی.

صفات مرکبه

س- صفات مرکبه هانکی صفتلردر؟

ج- صفات مرکبه اسمك اخرینه بعض ادات علاوه‌سیله یاپیلان صفتلردر.

س- صفات مرکبه‌نك اقسام مشهوره‌سی قاچدر؟

ج- صفات مرکبه‌نك اقسام مشهوره‌سی بشدر.

س- برنجیسی نه‌در؟

ج- برنجیسی اسمك آخرینه ادات نسبت علاوه‌سیله یاپیلان صفتلردر. استانبولی، مردانه، اندوه‌اکین، شرمکین، جاویدان، سودمند، رنکین، زرینه کبی.

س- ادات نسبت هانکیلریدر؟

ج- ادات نسبت چوق ایسه‌ده اقسام مشهوره‌سی شونلردر: «ی»، «انه»، «اکین»، «کین»، «ان»، «مند»، «ین»، «ینه».

س- صفات مرکبه‌نك اقسام مشهوره‌سندن ایکنجیسی نه‌در؟

ج- صفات مرکبه‌نك اقسام مشهوره‌سندن ایکنجیسی اسمك آخرینه ادات فاعلیت علاوه‌سیله یاپیلان صفتلردر. آهنکر، جنکی، ستمکار، آموزکار، باغبان، کاروان، خریدار کبی.

س- ادات فاعلیت هانکیلریدر؟

ج- ادات فاعلیت شونلردر: «کر»، «ی»، «کار»، «گار»، «بان»، «وان»، «ار».

س- صفات مرکبه‌نك اقسام مشهوره‌سنك اوچنجیسی نه‌در؟

ج- صفات مرکبه‌نك اقسام مشهوره‌سنك اوچنجیسی اسملرك اخرینه لونه دال اولان اداتلرك علاوه‌سیله یاپیلان صفتلردر. کبودفام، کلکون، سیه چرده کبی.

س- ادوات لونیه هانکیلریدر؟

ج- ادوات لونیه شونلردر: «فام»، «کون»، «چرده».

س- صفات مرکبه‌نك اقسام مشهوره‌سنك دردنجیسی نه‌در؟

ج- صفات مرکبه‌نك اقسام مشهوره‌سنك دردنجیسی اسملرك

آخرینه تشبیه اداتلری علاوه‌سیله یاپیلان صفتلردر. پریوار، خورشیدوش، شیرسان، قندآسا گبی.

س- ادوات تشبیهیه هانکیلریدر؟

ج- ادوات تشبیهیه شونلردر: وار، وش، آسا، سان.

س- صفات مرکبه‌نك اقسام مشهوره‌سنك بشنجیسی نه‌در؟

ج- صفات مرکبه‌نك اقسام مشهوره‌سنك بشنجیسی اسملرك آخرلرینه ترکیب اداتی علاوه‌سیله یاپیلان صفتلردر. نوبنو، باافسر، درهم، همراه، بخرد، نادان، بی ادب گبی.

ترکیبات

س- ترکیبات قاچ قسمدر؟

ج- ترکیبات درت قسمدر.

س- نه‌در؟

ج- ترکیب اضافی، ترکیب توصیفی، ترکیب عطفی، ترکیب تعدادیدر.

ترکیب اضافی

س- ترکیب اضافی قاچ قسمدر؟

ج- ترکیب اضافی اوچ قسمدر.

س- نه‌در؟

ج- لامیه، بیانیه، استعاریه‌در.

اضافت لامیه

س- اضافت لامیه هانکی ترکیبدر؟

ج- اضافت لامیه ملکیت واختصاص معناسنی افاده ایدن ترکیب اضافیدر. زین اسب، کاغذ من گبی.

اضافت بیانیه

س- اضافت بیانیه هانکی ترکیبدر؟

ج- اضافت بیانیه مضاف‌الیه مضافك نوع وجنسنی کوسترن ترکیب اضافیدر.. انگشت سیم، درخت یاسمین گبی.

اضافت استعاریه

س- اضافت استعاریه هانکی ترکیبدر؟

ج- اضافت استعاریه برشیئك دیگر برشیئه تشبیهنده مبالغه قصدیله مشبه‌بهك کندوسنی ویاخود لازمنی مشبه‌ه اضافتله یاپیلان ترکیبدر. ناخن مرگ، لب لعل گبی.

س- علی العموم ترکیب اضافیلر قاچ جزؤدن مرکبدر؟

ج- علی العموم ترکیب اضافیلر ایکی جزؤدن مرکبدر. برنجی

جزؤه مضاف، ایکنجیسنه مضاف‌الیه دینور. ومضافك آخری دائما مکسور اوقونور.

س- مضافك آخری حروف املادن بر حرف اولورسه نه یاپیلور؟

ج- مضافك آخری حروف املادن {ها} اولورسه بر {همزه} {و} ویا {الف} اولورسه بر {ی} علاوه اولنور. خانهٔ درویش، دنیای دنی، خوی بد، بوی کل کبی.

ترکیب توصیفی

س- هانکی ترکیبه ترکیب توصیفی دینور؟

ج- صفت ایله موصوفدن ترکب ایدن ترکیبه ترکیب توصیفی دینور. روی خوب، خانهٔ دلنشین کبی.

س- ترکیب توصیفی قاچ جزؤدن مرکبدر؟

ج- ترکیب توصیفی ایکی جزؤدن مرکبدر. برنجیسنه موصوف ایکنجیسنه صفت دینور. ودائما موصوفك آخری مکسور اوقنور.

ترکیب عطفی

س- ترکیب عطفی هانکی ترکیبدر؟

ج- ترکیب عطفی معطوف علیه ایله معطوفدن ترکب ایدن ترکیبدر. کل وسنبل، طوطی وبلبل کبی.

س- ترکیب عطفی قاچ جزؤدن مرکبدر؟

ج- ترکیب عطفی ایکی جزؤدن مرکبدر. برنجیسنه معطوف علیه، ایکنجیسنه معطوف دینور. اوقونمه‌ده ادات عطف اولان واوه بدل اولمق اوزره معطوف علیهك آخرینك ضمه‌سیله اکتفا اولنور. واو اوقونمز.

ترکیب تعدادی

س- هانکی ترکیبه ترکیب تعدادی دینور؟

ج- عدد ایله معدوددن ترکب ایدن ترکیبه ترکیب تعدادی دینور.

س- ترکیب تعدادی قاچ جزؤدن مرکبدر؟

ج- ترکیب تعدادی ایکی جزؤدن مرکبدر.

س- آنلره نه‌دینور؟

ج- آنلرك برنجیسنه عدد ایکنجیسنه معدود دینور. هزار دینار، یك خانه کبی.

برنوع ترکیبدر. لکن صفت مرکبه دکلدر.

س ـ وصف ترکیبینك اقسام مشهوره‌سی قاچدر؟

ج ـ وصف ترکیبینك اقسام مشهوره‌سی یدیدر.

س ـ وصف ترکیبنك اقسام مشهوره‌سنك برنجیسی هانکیسیدر؟

ج ـ وصف ترکیبینك اقسام مشهوره‌سنك برنجیسی اضافت مقلوبه ایله اولان ترکیبدر. مشکبو، ماه پرتو کبی.

س ـ وصف ترکیبینك اقسام مشهوره‌سنك ایکنجیسی هانکیسیدر؟

ج ـ وصف ترکیبینك اقسام مشهوره‌سنك ایکنجیسی اضافت بیانیهٔ مقطوعه ایله اولان ترکیبدر. آهوچشم، سروقد کبی.

س ـ وصف ترکیبینك اقسام مشهوره‌سنك اوچنجیسی هانکیسیدر؟

ج ـ وصف ترکیبنك اقسام مشهوره‌سنك اوچنجیسی حذف کسرهٔ توصیفی ایله اولان ترکیبدر. سرخوش، روخوب کبی.

س ـ وصف ترکیبینك اقسام مشهوره‌سنك دردنجیسی هانکیسیدر؟

ج ـ وصف ترکیبینك اقسام مشهوره‌سنك دردنجیسی صفتك موصوفه تقدیمیله یاپیلان ترکیبدر. گران سر، خوب رو کبی.

س ـ وصف ترکیبینك اقسام مشهوره‌سنك بشنجیسی هانکیسیدر؟

ج ـ وصف ترکیبینك اقسام مشهوره‌سنك بشنجیسی مصدر تخفیفی

ومعمولیله یاپیلان ترکیبدر. دامن آلود، سایه پرورد کبی.

س ـ وصف ترکیبینك اقسام مشهوره‌سنك آلتنجیسی هانکیسیدر؟

ج ـ وصف ترکیبینك اقسام مشهوره‌سنك آلتنجیسی اسم مفعول ومعمولیله یاپیلان ترکیبدر. دامن آلوده، دلداده، بزرکرده کبی.

س ـ وصف ترکیبینك اقسام مشهوره‌سنك یدنجیسی هانکیسیدر.

ج ـ وصف ترکیبینك اقسام مشهوره‌سنك یدنجیسی امر حاضر ومعمولیله یاپیلان ترکیبدر. دیرخیز، دلنشین، نیك خواه کبی.

ادوات

س ـ ادوات استفهام هانکیلریدر؟

ج ـ ادوات استفهام شونلردر: آیا، که، چه، چون، چسان، کی، کجا، کو. کدام، چند.

ظروف زمانیه

س ـ ظروف زمان هانکیلریدر؟

ج ـ ظروف زمان شونلردر: {امروز} بوکون، {امشب} بوکیجه، {شبانکاه} کیجه‌لین، {شبانروز} کیجه کوندز، {شامکاه} آقشام وقتی، {دوش=دوشینه} دون کیجه، {دی= دیروز} دون، {پریر=پریروز} اولکی کون، {پس پریر}

اسماء اعداد

س ــ اسماء اعداد هانکیلریدر ؟

ج ــ اسماء اعداد بردن الی غیرالنهایه صایلیه‌بیلن صایلرك اسمیدر.

س ــ اسماء اعداد قاچ قسمدر ؟

ج ــ اسماء اعداد درت قسمدر.

س ــ هانکیلریدر؟

ج ــ اصلیه، وصفیه، کسریه، توزیعیه‌در.

اعداد اصلیه

س ــ اعداد اصلیه هانکیلریدر ؟

ج ــ اعداد اصلیه بردن الی غیرالنهایه تعداداولنه‌بیلان صایلرك اسمیدر.

اعداد وصفیه

س ــ اعداد وصفیه هانکیلریدر ؟

ج ــ اعداد وصفیه اعداد اصلیه‌نك آخرینه ماقبلی مضموم بر {میم} علاوه‌سیله‌یاپیلان اسماء اعداددر. یکم {برنجی}

دوم {ایکنجی} کبی. میمدن صوکره بر «ین» علاوه اولنور ایسه {یکمین}، {دومین} اولورکه برنجیسی، ایکنجیسی دیمکدر.

اعداد کسریه

س ــ اعداد کسریه هانکیلرندر ؟

ج ــ اعداد کسریه شونلردر: $\frac{1}{2}$ نیم $\frac{1}{3}$ سه‌یك $\frac{1}{4}$ چاریك $\frac{1}{5}$ پنج یك . یارم، اوچده بر، درتده بر، بشده بر دیمکدر.

اعداد توزیعیه

س ــ اعداد توزیعه هانکیلریدر ؟

ج ــ اعداد توزیعیه شونلردر: نیمه نیمه، یکان یکان، دودو، الی اخره.

س ــ بونلرك ترکجه‌لری نه‌در؟

ج ــ بونلرك ترکجه‌لری شونلردر: یارمشر یارمشر، برر برر، ایکیشر ایکیشر.

وصف ترکیبی

س ــ وصف ترکیبی هانکی ترکیبدر ؟

ج ــ وصف ترکیبی کندیسندن صفت معناسی آکلاشیلان

دها اولکی کون، {فردا} یارین، {پس فردا} اوبریسی کون، {بامداد} صباح، {بامدادان} صباحلین، {بامدادبگاه} ایرکن، {بام وشام} صباح اقشام، {ماه=این ماه} بوآی، {ماه آیند} کله‌جك آی، {ماه گذشته} کچن آی، {سال=امسال=امسالین} بوسنه، {سال آینده} کله‌جك سنه، {سال گذشته} کچن سنه {ناگاه} آکسزین، {بیگاه} وقتسز، {بگاه} وقتیله، {دردم} چارچابوق، {اکنون=کنون} شمدی، {هنوز} دها. وسائره.

ظروف مکانیه

س – ظروف مکان هانکیلریدر ؟

ج – ظروف مکان شونلردر: «درون» ایچرو، «بیرون» طیشاری «برزبر» اوسته، «درزیر» آلتده، «درمیان» اورته‌ده، «درکنار=درکران» کنارده، «هرسو» هریانده، «روبرو» قارشو، «براست» صاغه، «بچپ» صوله، «کجا» نره، «اینجا» بورا، «فرا» یوقاری، «فرو» اشاغی، «بالا» اوست، «پائین» الت، «پیش» ایلرو، «پس» کیرو، «واپس» ارقه، «نزدیك» یقین، «دور» اوزاق وسائره.

قیود شرط

س – ادات شرط هانکیلریدر ؟

ج – ادات شرط شونلردر: «اگر»، «گر»، «اگرچه»، «هرگاه»، «هرچند»، «اگرچند».

قیود نفی

س – قیود نفی هانکیلریدر ؟

ح – قیود نفی شونلردر: «نه» م، «هرگز=هیچ» ابدا، «هیچگاه» هیچ بروقت، «بهیچ رو» هیچ بروجهله.

قیود ایجاب وتصدیق

س – قیود ایجاب وتصدیق هانکیلریدر ؟

ج – قیود ایجاب وتصدیق شونلردر: «آری» اوت، «بچشم» باش، کوز اوستنه، «هرآینه» البته، «نهما» حقیقة، «بدرستی» فی الواقع، «راستی را» کرچکدن، «بیچندوچون» بلاخلاف، «بیچون وچرا» بلا دلیل، «بیهمه چیز» صحیحا، «چه به‌ازین» نعم المطلوب، اینست وجزاین نیست «بیشك» «بی بوك ومکر» بلا تعلل وسائره.

قیود شك

س– قیود شك هانکیلریدر ؟

ج– قیود شك شونلردر: «مکر» بلکه، «شاید» کویا، «همانا» صانکه، «افتد» اولور، «دور نیست» اوزاقدکلدر، «کمانم» ظنمه کوره، «پندارم» بنجه، «شدنیست» اولاغاندر، «رواست» جائزدر وسائره.

قیود حالیه

س– قیود حالیه هانکیلریدر ؟

ج– قیود حالیه شونلردر: {شتابان} چابالیه‌رق؛ {لنکالنك} آقسیه‌رق، {کورکورانه} علی العمیا، {آشکاره} اچیقدن، {نهانی} کیزلیجه، {بفرخی} سعادتله، {ناچار} بالضروره {درپرده} کیزلی، {همواره} بردوزی‌یه، {ارزان=رایکان} اوجوز، {کران=شایکان} بهالی، {چست وچالاك} قیس، قیوراق {تند وتیز} چار چابوق، {دوشادوش} اوموز اوموزه، {موبمو} مفصلا، {خواه نخواه} ایستر ایستمز، {کاه وبیکاه} وقتلی وقتسز، {برهنه‌پا} یالن آیاق،

«سردرهوا» متکبرانه، «بیهوده» بوش بوشنه. «اندك اندك» آزار آزار، «نهفته» خفیا، «بنادانی» جاهلجه‌سنه، «بیجا» محلسز، «ازروی خرد» اوصلولق ایله.

قیود ترتیبیه

س– قیود ترتیبیه هانکیلریدر ؟

ح قیود ترتیبیه شونلردر: «نخست» ایلك، «نخستین» برنجی، «انکاه» صکره، «پس=پس آنکاه» بعده «بیکبار» بردنبره، «برابر» برلکده. «درهم» قاریشق، «درهم وبرهم» مخلوط، «یکان یکان» بر بر، «کروها کروه» آلایله، پی درپی= پیاپی بلافاصله، «تن تنها» یاپ یالکز.

قیود تأکیدیه

س– قیود تأکیدیه هانکیلریدر ؟

ح قیود تأکیدیه شونلردر: {بخود} کندی کندینه، {خود بخود} کندی باشنه، {خویشتن} کندیسی.

قیود کمیه

س - قیود کمیه هانکیلریدر ؟

ح - قیود کمیه شونلردر: «چند» نه‌قدر ، «چندان وچندین» بوقدر، «بسی=بسا» چوق، «خیلی» چوقدن ، «فراوان» بول، «اندك=كم» آز، «هرچه کمتر» اقل قلیل، «نیمه‌کاره» یاری‌بچق، «هرچه بیشتر» الك زیاده، «کماپیش» تقریبا ، «پیش وکم» آزچوق، «دست کم» اقلا. «بیکم وکاست» طاس‌تمام، «همان» بعینه، «پارچه‌پارچه» آزارآزار «یکسر» باشدن باشه.

قیود قیاسیه

س - قیود قیاسیه هانکیلریدر ؟

ح - قیودقیاسیه‌شونلردر: «تیر پرتابی» براوق آتمی، «همسنك مورجهٔ» قارنجه‌قدر، «چندخردلی» برخردل‌قدر، «بدستی» برقارش.

(قصبار مطبعه‌سی)

قصبار مطبعه‌و کتبخانه‌سی حسابنه طبع و مصارف طبعیه‌سی نسبتنده اهون فیئاتله نشر اولنان یکی کتابلر

(تدریسات ابتدائیه کتبخانه‌سی)
میاننده بولنان یکی کتابلر

عدد	اسامی کتب	غروش	پاره
١	چوجقلر باغچه‌سی مصور	٣	٢٠
٢	جوجقلره معلومات اولیه «	٢	٢٠
٣	امعان برنجی (کتاب) «	٢	٢٠
٤	« (ایکنجی «) «	٣	٢٠
٥	لوحهٔ تعلیم ـ اصول استکتاب	١	٠٠
٦	تحریری وشفاهی علم حساب	٢	٢٠
٧	بدایت جغرافیا طبع ثانی مصور	١	٠
٨	یکی حساب (برنجی قسم) «	٢	٢٠
٩	اوقو (یکی رسالهٔ اخلاق ویکی وظائف اطفال)	٣	٢٠
١٠	الفبای عثمانی ترکجه‌دن فرانسزجه‌یه	١	٢٠
١١	تاریخ نظیما ـ کوچك تاریخ عثمانی	١	٠
١٢	فائده‌لی قرائت	٢	٢٠
١٣	مبتدیلره قرائت کتابی	١	٠٠
١٤	مختصر یکی حساب (لاحقه)	٠	٣٠
١٥	مختصر صرف عثمانی (مصور)	٠	٣٠
١٦	رهبر املا یاخود اسماء ترکیه	١	٢٠
١٧	مختصر جدید قواعد عثمانیه	١	٠٠
١٨	منتظم الفبای عثمانی	٠	٣٠
١٩	تعلیم بنات (قزلره قرائت)	٢	٠٠
٢٠	امعان لاحقه‌سی (طرز جدید الفبای عثمانی)	٠	٣٠
٢١	بدایت جغرافیا (خریطه‌لی)	١	٠٠
٢٢	چوجقلره منشأت	٢	٠٠
٢٣	سؤال وجوابلی تجوید	٠	٣٠
٢٤	رقعه مشق مجموعه‌سی	٠	٣٠
٢٥	بدایت جغرافیا اطلسی	١	٠٠
٢٦	یکی حساب (باشلانغیج)	٠	٣٠
٢٧	یکی حساب (ایکنجی قسم)	٢	٢٠
٢٨	هیأت ارض (کوچك جغرافیا)	١	٢٠
٢٩	رقعه خطیله مکتوب نمونه‌لری	١	٢٠
٣٠	لوحهٔ تعلیم یاخود اصول استکتاب ایکنجی قسم	١	٠٠
٣١	اجنبیلره مخصوص الفبای عثمانی	١	٢٠
٣٢	نو اصول الفبای عثمانی	٠	٢٠
٣٣	تعلیم بنات (ایکنجی قسم)	٣	٠٠

(تدریسات رشدیه کتبخانه‌سی)
میانده بولنان یکی کتابلر

عدد	اسامی کتب	غروش	پاره
١	امثله ایله تحصیل صرف فرانسوی	٥	
٢	علاوه‌لی عوامل جدوللی	١	٠٠
٣	مجمل جغرافیا (طبع ثانی) مصور	٣	٠
٤	(مفتاح) یاخود صرف عربی	٢	٢٠
٥	امثله ایله تحصیل صرف فرانسوی (درجهٔ ثانیه)	٧	٠٠
٦	مکمل عثمانلی صرفی	٢	٢٠
٧	تطبیقاتلی خلاصة النحو	٣	٠٠
٨	نوباوهٔ قواعد فارسی	٢	٢٠
٩	یکی اصول دفتری	٥	٠٠
١٠	مختصر تاریخ عثمانی	٢	٠٠
١١	کائنا[illegible]نظر مجمل تاریخ عمومی	٤	٠
١٢	علاوه‌لی بنا جدوللی	١	٠٠
١٣	یکی حساب (اوچنجی قسم)	٧	٠٠
١٤	یکی الفبای فرانسوی	١	٠٠
١٥	عملی ونظری مختصر هندسه	٥	٠٠
١٦	ازهار گلستان	٠	٢٠
١٧	مفصل نحو عثمانی	٢	٢٠
١٨	رهبر املا ایکنجی قسم	٢	٢٠
١٩	علاوه‌لی نمونهٔ انشای فرانسوی وترکی	٢	٢٠
٢٠	مختصر تاریخ اسلام	٤	٠٠
٢١	یکی حساب (دردنجی قسم)	٢	٢٠
٢٢	علاوه‌لی نصیحت حکما	١	٠٠
٢٣	خلاصهٔ جغرافیای عثمانی برنجی قسم (آوروپای عثمانی)	٢	٢٠
٢٤	مفتاح یاخود صرف عربی (ایکنجی دفتر)	٢	٣٠
٢٥	مجمل جغرافیا اطلسی	١	٠٠
٢٦	قواعد علم انشادن اصول انشا	٢	٢٠
٢٧	قواعد علم انشادن فنون انشا	٥	
٢٨	الدمان دایژین	٢	٢٠
٢٩	جیبده بولنسون (فرانسزجه‌دن ترکجه‌یه لغت)	٥	٠٠
٣٠	المنتخبات فی تطبیقات	٠	٣٠
٣١	خلاصهٔ جغرافیای عثمانی ایکنجی قسم (آسیای عثمانی)	٥	
٣٢	تاریخ نظیمادن کوچك تاریخ مسلمین	٢	٢٠
٣٣	علاوه‌لی رسالهٔ اربعه	١	٠٠
٣٤	ترتیب جدید تعلیم فارسی	١	٠٠
٣٥	علاوه‌لی مقصود	١	٠٠
٣٦	سؤال جوابلی معلم قواعد فارسی	١	٠
٣٧	علاوه‌لی اظهار	١	٢٠
٣٨	خلاصهٔ قواعد فارسی	٠	٣٠

(تدریسات اعدادیه کتبخانه‌سی)
میانده بولنان یکی کتابلر

عدد	اسامی کتب	غروش	پاره
١	مفتاح الهندسه (طبع ثالث)	٨	٠٠
٢	اصول مثلثات مستویه طبع ثانی	٨	
٣	یکی کیمیا رسملی	٥	٠٠
٤	فذلکهٔ جغرافیای عمومی	٥	٠٠
٥	یکی فن ماکنه شکللی	٨	٠٠
٦	عملی ونظری نو اصول علم حساب	٢	٢٠
٧	مسائل ریاضیه (قسم اول ـ جبر)	٢	
٨	مسائل مثلثاتیه	٥	٠٠
٩	مجامع الادبدن «اصول فصاحت»	٢	٢٠
١٠	« « «علم معانی»	٥	٠٠
١١	« « علم بیان	٢	٢٠
١٢	« « علم بدیع	٥	٠٠
١٣	« « علم عروض	٢	٢٠
١٤	« «فن قافیه	٥	٠٠
١٥	مخطرهٔ بلاغت	٢	٠٠
١٦	مجامع الادبدن اقسام شعر	٥	٠٠
١٧	« « احوال تحریر	٥	٠٠
١٨	« « اصول خطابت وکتابت	٥	
١٩	« « اصول تنقید	٢	٢٠
٢٠	مسائل ریاضیه‌دن (حساب)	٢	٠٠
٢١	« « (جبر) درجهٔ ثانیه	٤	

(تدریسات عالیه کتبخانه‌سی
میانده بولنان یکی کتابلر)

عدد	اسامی کتب	غروش	پاره
١	عسکری ایستاتستیق جداولی	٥	٠
٢	انکلیزجه الفبا	٢	٢٠
٣	المانجه الفبا	٢	٢٠
٤	فرانسز لسانك تدریسنه دائر اصول	٣	٢٠